

Aan de gemeenteraad

Op 6 februari 2025 stelde raadslid T. Kind (Volt) ons schriftelijke vragen over Stand van zaken 75-plus huisbezoeken.

Inleidend wordt gesteld:

De fractie van Volt Rotterdam vindt het belangrijk dat er in Rotterdam meer wordt ingezet op preventie en het bestrijden van eenzaamheid. De zogenaamde 75-plus huisbezoeken, waarbij Rotterdammers van 75-jaar en ouder thuis bezocht worden, is een belangrijk instrument om impact te maken op deze thema's. Tegelijkertijd is er veel onduidelijkheid over de werkwijze en resultaten van deze huisbezoeken. De huisbezoeken worden op dit moment uitgevoerd door gecontracteerde welzijnsorganisaties.

Op het vlak van de werkwijzen lijkt het erop dat de afgelopen jaren verschillende wijzigingen zijn doorgevoerd, o.a. door niet iedere 75-plusser te bezoeken, bezoeken op andere manieren uit te voeren en 'kaarten' te sturen waarop ouderen dienen te reageren, alvorens zij bezocht worden. Ook lijkt het erop dat er wijzigingen zijn aangebracht in de specifieke vragen en informatie die wordt opgehaald tijdens de bezoeken en de wijze waarop vrijwilligers worden getraind.

Daarnaast is er onduidelijkheid over de resultaten van de huisbezoeken. Zo is niet duidelijk hoeveel ouderen jaarlijks bezocht worden, wat de redenen zijn voor het wel/niet doorgaan van een bezoek en de mate waarin opvolging wordt gegeven na de huisbezoeken, bijvoorbeeld via een doorverwijzing naar andere initiatieven, loketten en voorzieningen.

Deze wijzigingen zijn relevant, omdat het dit jaar het 10e jaar is dat de huisbezoeken worden uitgevoerd. Er zou in dit kader verwacht kunnen worden dat door lering te trekken uit lessen uit het verleden de impact van de huisbezoeken groter is dan in voorgaande jaren.

Tegelijkertijd merkt de fractie van Volt Rotterdam op dat welzijnsaanbieders worden geconfronteerd met een grote hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden. Onze fractie wil voorkomen dat de 75-plus huisbezoeken minder prioriteit krijgen.

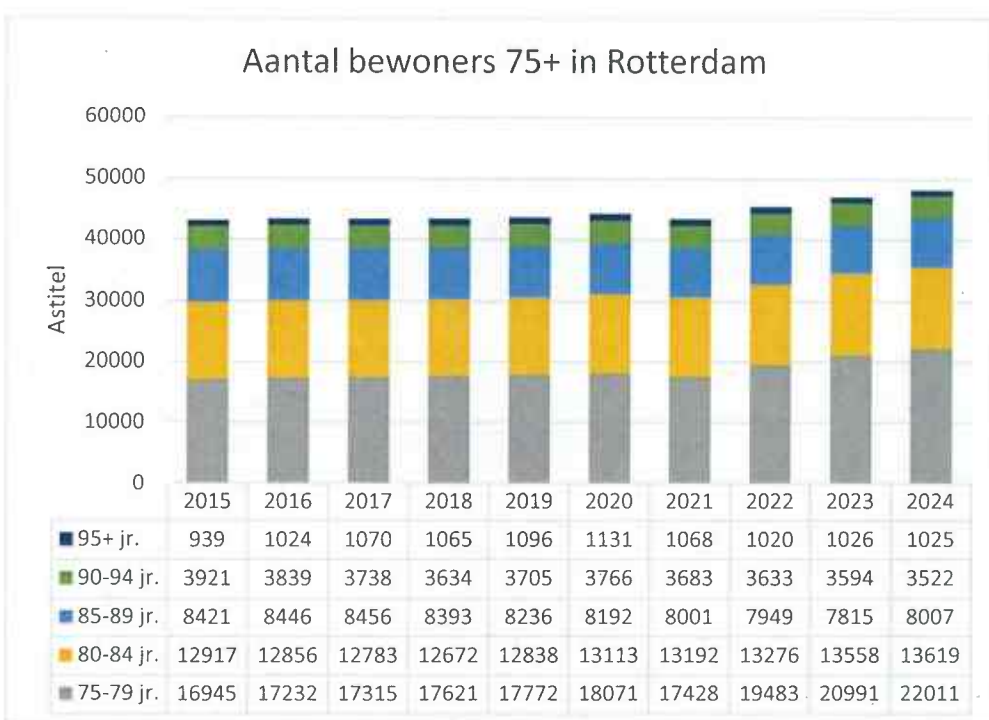
Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Hoeveel Rotterdammers van 75- jaar en ouder wonen/ woonden er in Rotterdam per jaar sinds 2015?

Antwoord:

Het aantal 75+-ers van 2015 tot en met 2024 is het best weer te geven in een grafiek. Deze is hieronder te zien. Voor de helderheid zijn de aantallen ook weergegeven.

Bron: Basisregistratie Personen (BRP), bewerking door OBI.

Vraag 2:

Hoeveel 75-plus huisbezoeken zijn er per jaar uitgevoerd sinds 2015? Wat is de verklaring voor deze verschillen?

Vraag 3:

Hoeveel huisbezoeken hebben er per jaar sinds 2015 daadwerkelijk plaatsgevonden? Het betreft hier de huisbezoeken minus huisbezoeken die niet door zijn gegaan door o.a. geen behoefte, niet thuis of niet reageren op uitnodigingen. Wat is de verklaring voor deze verschillen?

Antwoord vraag 2 en 3:

Vrijwel alle Rotterdammers van 75 jaar en ouder krijgen ééns in de twee jaar een huisbezoek aangeboden. Dit is met uitzondering van de mensen die expliciet hebben aangegeven dit niet te willen en ouderen die in een zorginstelling wonen.

De cijfers wisselen sterk. In de eerste jaren komt dit, omdat huisbezoeken nog niet in alle gebieden geïmplementeerd waren. Van 2018 t/m 2023 heeft dit onder andere te maken met de manier van rapporteren. De gerapporteerde aantallen zijn een mix van het aantal verstuurde brieven en het daadwerkelijk aantal huisbezoeken (2018 en 2023). We hebben de afgelopen jaren daarom bijgestuurd op de gegevens die welzijnsaanbieders aanleveren, om eenduidigere cijfers te verkrijgen. In 2020 en 2021 zijn de aantallen beïnvloed door de coronapandemie en de bijkomstige maatregelen.

Aantal uitgevoerde huisbezoeken 75+										
	Voor mekaar 2015 – 2017			NRW-aanbesteding 2018-2022				Heel de Stad aanbesteding 2022-heden		
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024**
Totaal	338	979	8300	6629	1818	1169	4299	1992	4606	3702
	<i>*In 2022 was het overgangsjaar van Nieuw Rotterdams Welzijn, naar Welzijn Heel de stad.</i> <i>** Betreft de cijfers op basis van de voorlopige rapportage</i>									

Hoeveel 75-plussers zijn er sinds 2015 jaarlijks doorverwezen naar andere initiatieven, loketten en voorzieningen? Kunnen deze doorverwijzingen worden uitgesplitst naar type initiatief, loket of voorziening? Wat is de verklaring voor deze verschillen?

We hebben de cijfers in de tabel hieronder naast elkaar gezet. Ook hier wisselen de cijfers sterk. Dit heeft te maken met de manier van rapporteren zoals bij de beantwoording van vraag 2 is omschreven. Het is niet mogelijk om de aantallen uit te splitsen naar initiatief, loket of voorziening. Dit wordt niet bijgehouden.

Aantal doorverwijzingen n.a.v. huisbezoeken 75+										
	Voor mekaar 2015 – 2017			NRW-aanbesteding 2018-2022				Heel de Stad aanbesteding 2022 - heden		
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023	2024**
Totaal	93	345	2000	2065	274	768	606	525	687	1377
	*In 2022 was het overgangsjaar van Nieuw Rotterdams Welzijn, naar Welzijn Heel de stad. ** Betreft de cijfers op basis van de voorlopige rapportage									

Vraag 5:

Welke afspraken over resultaten zijn er jaarlijks sinds 2015 gemaakt over de aantallen 75-plussers die jaarlijks bezocht worden? Wat is de verklaring voor deze verschillen?

Antwoord:

Sinds 2015 worden er in Rotterdam huisbezoeken gehouden bij mensen van 75 jaar en ouder. Dit werd georganiseerd vanuit het Actieprogramma 'Voor Mekaar' in samenwerking met de Coalitie Erbij. In 2015 startten we met de huisbezoeken in zes gebieden. Verder zijn in 2017 de huisbezoeken in de laatste wijken gestart. Sinds 2018 vormen de huisbezoeken een structureel onderdeel van de opdracht binnen de welzijnsorganisaties.

Sinds medio 2022 is de opdracht Welzijn Heel de Stad ingegaan. Het uitgangspunt daarin is dat alle 75-plussers een uitnodiging krijgen voor het huisbezoek. Er zijn percentages/streefgetallen bepaald in de welzijnsopdrachten. Daarmee streven we met welzijn een bepaald deel van de ouderen te bereiken via een deur- of huisbezoek.

Vraag 6:

Welke wijzigingen hebben er sinds de huidige welzijnsopdrachten jaarlijks plaatsgevonden rondom de werkwijzen en resultaten van de 75-plus huisbezoeken? Wat is de verklaring voor deze verschillen?

Antwoord:

De huisbezoeken 75+ maken sinds 2018 deel uit van de opdracht aan de welzijnsaanbieders in de veertien gebieden van Rotterdam. Vanaf 2019 is de frequentie van de huisbezoeken verlaagd en worden ouderen eens in de twee jaar uitgenodigd voor een huisbezoek, in plaats van elk jaar. Wanneer ouderen aangeven hier gebruik van te willen maken, wordt een huisbezoek vanuit welzijn georganiseerd. Er wordt sindsdien meer aandacht geschonken aan ouderen van wie de partner recent is overleden en aan oudere nieuwkomers in de wijk.

Vanwege corona was het lange tijd niet mogelijk om huisbezoeken af te leggen, dus is het aantal bezoeken gedaald. Er is in die tijd ingezet op gesprekken aan de voordeur. Het blijkt dat veel meer ouderen wel bereid zijn een kort gesprek aan de voordeur te voeren met de medewerker of vrijwilliger van de welzijnspartij. Het aanbieden van deurbezoeken is na de coronaperiode daarom voortgezet.

Aan het eind van de vorige contractperiode met de welzijnsaanbieders, is in het voorjaar van 2022 de aanpak van de huisbezoeken geëvalueerd. De evaluatie heeft plaatsgevonden samen met de coördinatoren van de welzijnspartijen en met prof. dr. Machielse. De uitkomst van de evaluatie is het verbeteren van de werkwijze en actualiseren van de gesprekspunten. Deze werkwijze is in datzelfde jaar ingevoerd. De handreiking die benut wordt in het uitvoeren van de huisbezoeken is in 2024 geactualiseerd.

Vier keer per jaar is er een lerende praktijk georganiseerd vanuit de Coalitie Erbij Rotterdam. Hierin wisselen professionals en vrijwilligers kennis uit. En worden nieuwe aanpakken bedacht die in de praktijk zijn toe te passen. Daarmee is er ook continue evaluatie.

Vraag 7:

Wat is de visie van het college op de 75-plus huisbezoeken in Rotterdam in relatie tot het toekomstbestendig organiseren van het zorg- en ondersteuningsstelsel in Rotterdam?

Antwoord:

Het huisbezoek is geen doel op zich, maar een middel om het gesprek aan te gaan met de oudere, met als insteek "Hoe gaat het met u?". Voor de doelgroep 75+ is gekozen, omdat deze groep ouderen het meest kwetsbaar is om eenzaam en geïsoleerd te geraken, door toenemend risico op verlies van sociale netwerken en afnemende fysieke mobiliteit.

De huisbezoeken dienen meerdere doelen:

- Preventie; om zo vroeg mogelijk de risico's voor vereenzaming en isolement in beeld te krijgen;
- Outreachend; om hulpvragen van ouderen actief en vroegtijdig op te halen;
- Monitoren; om te weten waar kwetsbare ouderen wonen en de vinger aan de pols te houden;
- Verbinden; om bewoners onderling met elkaar in contact te brengen (ouderen onderling, maar ook vrijwilligers en ouderen);
- Activeren; om ouderen meer te laten meedoen aan activiteiten in wijk en stad en zelf eventueel ook actief te worden als vrijwilliger;
- Verbeteren van aanbod; vanuit de huisbezoeken ontstaat een beter inzicht in de behoeften van ouderen. Hiermee kan het wijknetwerk het aanbod in de wijk voor ouderen gezamenlijk verder ontwikkelen, gebaseerd op de wensen en behoeften van ouderen zelf.

Kortom: ouderen raken bekend met de welzijnsinstelling in hun wijk. Hierdoor wordt de stap kleiner om uiteindelijk hulp te vragen wanneer dit nodig zou zijn.

We horen van de huidige welzijnsaanbieders dat de 75-plus huisbezoeken waardevol zijn. De mensen die geen huisbezoek willen, krijgen een kaart, met de gegevens van de welzijnsaanbieder erop. Zo weten zij de weg te vinden wanneer er behoefte is aan ondersteuning. Hier wordt regelmatig gebruik van gemaakt. Ook organiseren sommige welzijnsaanbieders deur-tot-deurbezoeken, wanneer de respons op de uitnodiging laag is. Het is een waardevol middel voor het signaleren en vroegtijdig aanbieden van laagdrempelig preventief aanbod.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

T.B. Versnel, L.b.